

"Belki teşvik ve ihtar ile o ahkâm-ı kudsiyeyi hatırlatıp,

İslâmiyet damarını ve

iman **hissini** tahrik etmekle

imtisallerine teşvik ve tezkire ve ihtara muhtaçtırlar." (S: 483)

İslamiyet ---Damar—Teşvik

İman---His-----Tezkir ve İhtar

} **ile harekete geçiyorlar.**

İslamiyetin(namaz, oruç...) kişide görünmesi için önce imanla hissinin aktif olması lazım çünkü

Damar akıldan ziyade hissiyatı dinliyor. İlmî vardır fakat namazı yoktur. Ama yaşlı teyzelerimiz ilmî hatta okuma yazması yoksa bile namazı oluyor biizniillah. Teslimleri kavî... (Tarikat için uygun bir zemindi)

Evet gençlik damarı,

akıldan

ziyade **hissiyatı** dinler." (Ş: 479)

TESLİMİN KAVİ OLMADIĞI ŞU DÖNEMDE

ve hissiyata bedel efkâr olacaklardır; karn-ı evvel ve sâni ve sâlis'teki gibi ve beşinci karn'a kadar fîlcümle olduğu gibi." (Mu: 37)

üstadın ilk eserlerinden olan muhakematta hissiyata bedel efkar olacak diyor gelecek zaman kipi kullanmış. Çünkü fikir bürhanlarla, delillerle sağlam esaslar üzerine oturtturuluyor biizniillah.

Hissiyat, haricî tesirâtten kolayca etkilenir. Müsbet tesirlerde müsbet hissiyat çekirdekleri tesir alır ve ona göre hisler, kelimeler ve fiiller sünbülленir.

Fakat bu asırda haricî tesirât menfî cihetle daha fazla olduğundan yalnız hissiyatla hareket tehlikelidir.

Nereden ne geldi ? Hangi tesiri nereden ve kimden aldım ?? Hangi hissiyat çekirdeğimi aktif etti??

Bunların cevaplarını bulup, ayırt etmek oldukça güç. Çünkü maruz kalınan yayınlar, reklamlar genelde menfî içeriklerle dolu... sokakta yürürken bile...

İnsanı dünyaya çağıran ve sevk eden esbab çoktur. Başta nefis ve hevâsı ve ihtiyaç ve havassı ve duyguları ve şeytanı ve dünyanın surî tatlılığı ve senin gibi kötü arkadaşları ve çok dâîleri var. Hâlbuki bâkî olan ahirete ve uzun hayat-ı ebediyeye davet eden azdır.

En önemli tehlikelerinden biri de hangi hissinin aktif etmişlerse o hisse uygun günahlı fiilin açığa çıkıyor, histe kalmayabiliyor.

Yani: Bir insanı yakalamak ve kendine çekmek; onun o **hissini okşamakla** kendine bağlar, hem onun ile onu mağlub eder." (M: 412)

Risale-i nur ise hem kalbi hem aklı tenvir ediyor. Cem etmiş. çünkü iman (**İman---His-----Tezkir ve İhtar**) hisle aktif olduğu ve **Risale-i nurda** iman hakikatlarını

Duygu ve hissiyat-hissin farkı???

Duygu ---iştihâ

Hissiyat—ihtiyaç

"Ve ihtiyacatın kesreti sebebiyle çok çeşit çeşit hissiyat peyda olmuştur." (S: 325)

"Halbuki nefis ve hissinden çıkan -hususan ihtiyacı da varsa- kuvvetli bir meyelan galebe eder." (H: 78)

"Demek meşgul olanlar, ihtiyacını hissetmişlerdir." (BMs: 77)

"Muhtaç olmayanlar ise zâten meşgul olmazlar ki; ihtiyaç hissetsinler." (BMs: 77)

Neyle meşgul oluyorsan onda ihtiyaçların artıyor ve ona karşı daha fazla ihtiyaç hissediyorsun

"Ve bütün o hediyelerden, o nimetlerden istifade etmemiz için bize de yüzlerle ve binlerle

iştihalar,

ihtiyaçlar,

duygular,

hissiyatlar, hisler vermiş." (Ş: 168)

"Ve bütün o saraydaki hadsiz sandıkları ve menzilleri açacak anahtarlar insanın ellerine verilmiş ve bütün onlardan istifade ettirecek olan ihtiyaçlar, hissiyatlar insanın fitratına verilmiş." (Ş: 169)

"Bütün sıfât ve şuunât-ı İlahiyeyi bir derece bildirecek, gösterecek binler esrarlı

ahval ve

sıfât ve

hissiyat,

ene'de münderiçtir." (S: 537)

"Hayatta hissiyat suretinde kaynayan memzuç nakışlar;

pekçok esma ve şuunât-ı zâtiyeye işaret eder." (S: 688)

TESLİM KAVİ OLDUĞU DÖNEMDE

HİSSİYÂT-HİS

His=Hissiyatın vicdanda nevş-ü nema bulmuş hâli

His=Hayattan süzülmüş,hayatın hûlasası

ve şuur ve **his** dahi hayattan süzülmüş, hayatın bir hülâsasıdır..” (L: 336)

His=uyur HİS=uyanır (L:116)

His=vasıta(çok ince hayatî duygular, manalar ve **hisler** vasıtasıyla, Zât-ı Hayy-ı Kayyum’un şuunat-ı kudsiyesine âyinedarlık eder.” (L: 354)

His=sevkeden (Ş:13)

His=Hizmet gören(B:125)

His=Sirayet eden (B:125)

His, aklın göremedği şeyleri görebiliyor.

"Eğer aklın bunu farketmezse, ruhun **hisseder**." (Mu: 153)

HİS MERTEBELERİ

Hissin ---ilmelyakîn

----aynelyakîn

-----hakkalyakîn mertebeleri var

artık sonsuz bir mabedde olduğunu **aynelyakîn, ilmelyakîn ve hakkalyakîn** derecesinde **hisseder**.” (T: 19)

İnsan hangi birimlerle hislenir ???

***Ruhen**

***Vidananen**

***fitraten**

***Kalben**

***Hissen**

***Nefsen**

"Eğer biri, dairemiz içinde **nefsin enaniyet-i ilmiyeden aldığı bir his** ile, şerh ve izah haricinde birşey yazsa; soğuk bir muaraza veya nâkıs bir taklidcilik hükmüne geçer.” (M: 426)Evet, bu âlemde görüyoruz ki: Bu zîruhlar, şuuren ve aklen olmasa da hissien, fitraten **hissediyorlar** ki; herbiri, hadsiz bir acz ve za’f içinde, hadsiz düşmanları ve incitenleri var ve hadsiz bir fakr ve ihtiyaç içinde, hadsiz hacatı ve matlubları var.” (Ş: 644)

PEYGAMBERİMİZ(sav)

Kainatın dahi hissi,şuuru ve aklı var.Kainat ile en uyumlu insan peygamberimiz (SAV) dir. Kainatın hissi,şuuru ve aklı(Kur’an-ı kerim= aklı-peygamberimizin(SAV) ahlakı hulukul kuran olduğundan) Onda(SAV) var. Kainatın misal-i musağğarı insan olunca...)

ve risalet-i Muhammediye dahi (A.S.M.), kâinatın **his** ve şuur ve aklından süzülmüş en safi hülâsasıdır(L:336)

HİSSİYÂT VE HİSSİN FARKI

His=Hissiyatın vicdanda neş-ü nema bulmuş hâli

Hissiyat=Letaif-i mâneviye (s:491)

Hissiyat	————▶	his	————▶	kelam ve ya fiiller
(çekirdek)	(ihtiyaç ve ya	(vicdanda		(Alem-i şhadette
	haricî tesirât ile)	neş-ü nema bulması)		vücut-u haricî
				giymiş hali)

"Vakta ki mazi derelerinde hükümferma olan garaz ve husumet ve meyl-üt tefevvuku tevliid eden **hissiyat** ve müyulat ve kuvvet idi." (Mu: 36) (garaz his onu tevliid eden hissiyât)

"Derecesi nisbetinde inkişaf eden **hissiyatıyla**, duygularıyla Cennet'e ve ebediyete lâayık bir surette istifade eder." (L: 156)

"Maahaza yüksek **hissiyat** ile güzel ahlâkın neşv ü neması, ancak mücahede ve içtihadla olur." (İ: 164)

âyetini **hissedip** işitir gibi iman ve itikadı heyecana ve hissiyat-ı ulviyesi harekete gelir." (H: 77)

şariat-ı fitriyenin ahkâmından olan **hiss-i şefkate** muhalefet etmiş olur." (Ms: 74) (**Şariat** ve ayetler müsbet tesir edip; ulvi hissiyatları sünbüllendiriyor.

EVVEL,AHİR,ZAHİR,BATIN????

EVVEL	————▶	İhtiyaç ve ya tesir-i haricî
AHİR	————▶	his
BATIN	————▶	hissiyat
ZAHİR	————▶	Kelam ve ya fiiller ile ifade

"Ve keza bir şahsın kalbinde bir ihtilâl, bir fenalık hissi uyanırsa;yüksek **hissiyatı**, kemalâtı sukut etmeye başlar;kalbinde tahribata, fenalığa bir meyil, bir zevk peyda olur." (İ: 174)

Fena hissiyatlar(çekirdek) aktif olunca —————▶ **Fena his sünbüllendi**

Fena his sünbüllenincede —————▶ **Ayrık otu gibi diğer yüksek hissiyat çekirdeklerinin neşü nema bulmasına İzin vermiyor. Her yeri kaplamaya meyilli. kökünden sökölüp atılması gerekir.(ayrık otunun bir tohumunun olması yeterli oluyor tekrar çoğalması için kökten temizliğinin yapılması gerekir çünkü nurla zulmet bir arada duramaz.)**

misallerle delillerle ispatlarla verdiği için hem akı hem kalbi tatmin etmiş oluyor. (Biiznillah) Yani Risale-i nur, akli tesirle kalbi olan imanı aktifleştiriyor. Uyandırıyor ,nurlandırıyor. (Biiznillah ,Allahu Alem)

"Hem kalbi, hem ruhu, hattâ **hissiyatı** tam tenvir edecek ve ilâçlarını verecek bir tarzda" (E: 248)